

شماره: ... ۹۲/ف/۶۵۴
تاریخ: ... ۱۳۹۲/۰۷/۲۸
پهیت: صلوات

حضرت آیت‌الله جنتی «دامت برکاته»

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم

بدینوسیله گزارش جلسه ششصد و پنجاه و دوم مجمع مشورتی فقهی شورای محترم نگهبان مورخ ۱۳۹۲/۷/۲۳ مشتمل بر بررسی چهار نامه دیوان عدالت اداری ارائه شده به شرح ذیل تقدیم می‌گردد:

دستور اول: نامه دیوان عدالت اداری مبنی بر دادخواست جناب آقای جلال پور میرزائی مبتنی بر ادعاء خلاف شرع بودن نامه شماره ۱۴۱۰۲۴ مورخ ۱۳۹۱/۹/۱ اداره روابط کار و جبران خدمت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی.

بررسی: بر اساس مدارک ارائه شده در پرونده شرکت مخابرات در تعیین زمان واگذاری به بخش غیردولتی دروغ گفته و به دنبال آن زمان تطبیق قانون کار از زمان واقعی واگذاری تأخیر افتاده است و در نتیجه حق ایشان تضییع شده است. و بر فرض اینکه ادعای شاکی صحیح باشد نتیجه آن عمل نکردن به قانون و اعمال نکردن قانون کار از تاریخ واگذاری (۱۳۸۸/۷/۵) بلکه اعمال قانون کار از تاریخ ۱۳۸۸/۸/۱۸ می‌باشد و حاصل این ادعا عمل نکردن به قانون می‌باشد و تشخیص این مطلب که عمل مذکور خلاف قانون بوده و باطل می‌باشد از صلاحیت‌ها و وظائف دیوان عدالت اداری است هر چند در فرض ثبوت دروغ‌گویی، ایشان مرتکب گناه کبیره شده‌اند، اما این مطلب باعث نمی‌گردد که مصوبه مزبور خلاف شرع گردد.

دستور دوم: نامه دیوان عدالت اداری مبنی بر دادخواست جناب آقای احمد امیر نوایی مبتنی بر ادعاء خلاف شرع بودن بخشنامه ۱/۸۵/۰۱/۱۰۱۷ مورخ ۱۳۸۵/۸/۱۱ مدیریت امور طرح و برنامه بانک سپه.

بررسی: با پذیرش اعتراض و قبول مستندات ارائه شده توسط شاکی، خلاصه شکایت آن است که بخشنامه مذکور برخلاف قانون و اختیارات قانونی مدیریت امور طرح و برنامه بانک سپه می‌باشد و تشخیص صحت و سقم این ادعا و ابطال این دستورالعمل و احقاق حقوق شاکی بر عهده دیوان عدالت اداری است. و مجرد اقدام به کذب و حيله و نیرنگ هر چند گناه کبیره می‌باشد لکن باعث بطلان شرعی دستورالعمل فوق نمی‌گردد تا فقهاء شورای نگهبان از جهت خلاف شرع بودن نظر بدهند.

دستور سوم: نامه دیوان عدالت اداری مبنی بر دادخواست جناب آقای حامد دهقان مبتنی بر ادعاء خلاف شرع بودن ماده ۱۹ و تبصره ذیل آن از آیین‌نامه اجرائی تبصره ۱ ماده ۱۲ قانون نظام صنفی مصوب ۱۳۸۸/۹/۱ وزارت بازرگانی.

بررسی: موارد مورد شکایت خلاف شرع دانسته نشد.

توضیح اینکه ساماندهی امور صنفی اقتضای این مسئله را دارد که چه بسا بر نظر کمیسیون نظارت که در تبصره ماده ۱۹ آیین‌نامه اجرائی آمده است ترتیب اثر اجرائی قطعی داده شود و این مطلب از باب ساماندهی امور صنفی است نه از باب مجازات و امور کیفری تا گفته شود که کار قضائی است اگر چه قوه قضائیه نیز در مواردی بر اساس تعزیر و اجراء قانون مجازات اسلامی می‌تواند پروانه شخصی را ابطال نماید.

و وضع شرائط خاص در ساماندهی امور صنفی با رعایت مصالح مانعی ندارد و خلاف شرع نمی‌باشد چنانچه در اجوبه الاستفتائات مقام معظم رهبری «مدظله‌العالی» در ذیل پاسخ به سؤال ۱۳۷۰ (صفحه ۳۰۵) آمده است: «... اگر برای دادن پروانه تجاری یا اجازه کار از طرف ادارات و نهادهای مسئول به خاطر رعایت مصالح عمومی برای بعضی از مشاغل، شرائط خاصی وضع شده باشد باید مراعات گردد. این پاسخ مطابق پاسخ حضرت امام خمینی «ره» (توضیح المسائل محشی ج ۲ ص ۱۲۰۱۲ ذیل جواب سؤال ۱۳۷۰) است.

دستور چهارم: نامه دیوان عدالت اداری مبنی بر دادخواست جناب آقای علیرضا سهرابی مبتنی بر ادعاء خلاف شرع بودن صورتجلسه مورخ ۱۳۹۱/۹/۲۷ کمیسیون ماده ۵ مسکن و شهرسازی کرج.

بررسی: صورتجلسه مورد شکایت خلاف شرع دانسته نشد.

توضیح اینکه بر اساس فتوای حضرت امام خمینی «ره» (تحریر الوسیله ج ۲، ص ۱۸۰، مسئله ۱۶ از کتاب احیاء الموات) جلوگیری از نور خورشید به سبب طول بناء مانعی ندارد هر چند موجب اذیت همسایه گردد به شرط اینکه شخص قصد ایذاء همسایه را نداشته باشد همچنین نظر مبارک ایشان این است که: احداث سوراخی در دیوار خانه به خانه همسایه که موجب اشرف بر خانه همسایه گردد حرام نمی‌باشد زیرا آنچه حرام می‌باشد تطلع یعنی سر کشیدن به خانه همسایه می‌باشد نه مجرد سوراخ کردن دیوار «مسئله ۱۶: ... لامانع من اطاله البناء و ان کان مانعاً من الشمس و القمر و الهواء او جعل داره مدبغه او مخبزه - مثلاً - و ان تأذی الجار من الريح و الدخان اذا لم یکن بقصد الایذاء و کذا احداث ثقبه فی جداره الی دار جاره موجهه للاشراف او لاجذاب الهواء فان المحرم هو التطلع الی دار الجار لا مجرد ثقب الجدار».

البته ایشان در ذیل مسئله ۱۷ همین بخش - بعد از بیان روایاتی که دال بر حرمت ایذاء همسایه می‌باشد - فرموده‌اند: «... فاللازم علی کل من یؤمن بالله و رسوله» ص» و الیوم الاخر الاجتناب عن کل مایوذی الجار» و از مصادیق ایذاء به مواردی مانند سوراخ کردن دیوار که موجب اشرف بر خانه همسایه می‌گردد و احداث بنائی که مانع اشراق خورشید می‌گردد اشاره نموده‌اند لکن علی القاعده مراد ایشان منع در فرض ایذاء می‌باشد و تحقق ایذاء بنا بر فرمایش ایشان در مسئله ۱۶ متوقف بر قصد ایذاء است و مجرد اطاله بناء - بدون قصد ایذاء - را حرام نمی‌دانند.

حاصل این که مجرد ساختن ساختمانی که موجب جلوگیری از نور آفتاب نسبت به همسایه می‌گردد و یا موجب اشرف و سلب امنیت از افراد ساختمان دیگر می‌گردد گر چه بر اساس مسئله ۱۶ تحریر الوسیله فی نفسه حرام نیست لکن مناسب است در این مسئله نظر مبارک ایشان در جلد دوم استفتائات بخش مشترکات، ص ۵۸۲ ملاحظه گردد آن جا که در جواب سؤال مرقوم داشته اند: «... باید از کاری که موجب اذیت و یا ضرر همسایگان باشد احتراز کند».

یادآوری: شبیه این شکایت در پرونده شکایت آقای غلامحسین امیری باغبادرائی گذشت و به همین ترتیب نیز اظهار نظر شد.